

Kafes Yorgunluđu Semptomları

- | Kosta-sternum arası
boncuk tarzında
şışlikler**
- | Medullar kemik
trabeküllerinde
yođunluk azalması**
- | 4-5. toraks
vertebrasında kırık**

Yađlı Karaciğer Sendromu

- | **Kanatlılarda yağ asitlerinin büyük bir bölümü K Ciđerde sentezlenir**
- | **Karaciđerde yağ infiltrasyonu ve deđişik düzeylerde hemoraji**
- | **Genellikle yumurta tavuklarında olmak üzere**
- | **Broylerlerde de görülür**

Yađlı Karaciğer Sendromu

- | **Kafes tavukçuluğunda önemli bir metabolizma hastalığıdır**
- | **Yerde yetiřtirilen tavuklarda nadiren görülür**
- | **Yumurtlama periyodunun ilk yarısında ortaya çıkar**
- | **Genel durum bozulmaz**

Nedenleri

- | **Kalıtım**
- | **İklim** (ilkbahar-yaz)
- | **Yetiştirme** (hareketsizlik, sıkışıklık)
- | **Zehirlenme** (karbonteraklorür, mikotoksin)
- | **Rasyon**

Nedenleri

Rasyon

- **Enerji fazlalığı**
- **Yetersiz veya kalitesiz protein**
- **Enerjinin hemen tamamının tahıl ile (özellikle buğday) karşılanması**
- **Yemde yağ düzeyinin çok düşük olması**
- **Biotin noksanlığı**
- **Düşük kalsiyum seviyesi**
- **Tüketilen suyun sert ve mineral yükünün fazla olması**

Semptomlar

- | **İbik solgun**
- | **Hayvanın ağırlığı %10 artmıştır**
- | **Yumurta verimi % 50 azalmıştır**
- | **Karaciğer büyük, kolay parçalanabilir (frajil)**
  - **Açık renk her zaman karaciğer yağlanması anlamına gelmez**

Nekropsi

- | **Karaciğer kapsülünün altında hemorajik alanlar**
- | **K Ciğer yırtılması**
- | **Böbrek solgun ve şişkin**
- | **Adipöz doku pembeleşmiştir**

Sağıltım

- | **Kolin + metionin +Vit B12, Vit E ve Se**
- | **Tahıl + yağ**
- | **1 kg kolin + 12 mg B12 Vit + 10 000 IU E Vit + 908 g inositol / ton yem**
(ani verim dűşüklüklerinde 2 hafta)
- | **Bin civcivin içme suyuna kolin (14 g) ve etil alkolde eritilmiş biotin (100 mg)**

Tavuklarda GUT

| **Yetişkin tavuklarda kan ürik asit düzeyinin artması**

| **Böbrek bozukluğu**

| **Visseral – artiküler gut**

| **Kalp, böbrek, eklem**

| **Kanatlılarda ürikaz enzimi yok**

- **Duyarlı**

Beslenme ile ilgili nedenler

Viral değil ise besleme hatasına dayanmaktadır.

□ **Rasyon**

- **Protein**
  - **Miktar ve kalite**
- **Mineral dengesizliği**
- **Su**
  - **Yetersiz veya sert olması**

Nedenleri

- **Nedeni tam olarak bilinmiyor**
- **Yüksek protein**
- **NaHCO₃ intoksikasyonu**
- **Vitamin A eksikliği**
- **Böbrek harabiyeti** (kan ürik asit seviyesi yükselir)
- **Bitkisel veya kimyasal zehirler**
- **Mineral madde dengesizliği**
- **8-20 haftalık piliçlerde % 2,5 ve daha fazla Ca verilmesi**

- **Visseral gutta %10-20 mortalite**
- **Visseral daha yaygın ve ölümlere yol açıyor**
- **Visseral gutta diare, bitkinlik, yem tüketiminde azalma**
- **Artiküler gut kronik seyreder**
- **Kümeşte yaygın ise mavi ibik, samonella ve sepsitemi ile birlikte dir**

Tedavi

- **Enfeksiyöz bir hastalık değildir**
- **Yem proteini düşürülür**
- **Vitamin A takviyesi yapılmalıdır**
- **Yeterli su verilmelidir**
- **Rasyon tuz ve mineral içeriği iyi dengelenmelidir**

PEROZİS (Kondrodistrofi)

□ Eklem deformasyonu

Eklem kıkırdak
ploriferasyonundaki bozukluk
kemik genişliğini arttırır.

- **Aşil (gastrokinemius) tendosunun tibiotarsusun distal uçundaki kondilustan kayması**

- **Erkek hayvanlarda insidens %2-3'lere kadar çıkabilmektedir**
- **Bazen mortalite**
- **Gelişme geriliği**
- **Karkas kalitesinde düşme**
- **Kemik külünün azalması**
- **Hareket kısıtlanması**
- **Yeme ve suya ulaşmakta güçlük**

□ Mangan eksikliği kemik epifizinde üremelere neden olur

Mn, kondroitin sülfat sentezi için gerekli bir mineraldir

Böylece normal kalsifikasyon bozular

Mn eksikliği % 42 düzeyinde perozise neden olur

Nedenleri

- **Mn eksikliği**
- **B12 vitamini eksikliği**
- **Kolin eksikliği kıkırdak vaskülarisasyonunu bozar**
- **Biotin eksikliği**
- **Zn eksikliği kemik kısalması ve eklem başlarının büyümesine yol açar**
- **Vitamin B6 (piridoksin) eksikliği**

Kanibalismus

- Her yaştaki kanatlılarda görülür
- Yetiştirme hatası
  - Yemsiz, susuz, yeterli yemlik, folluk, hava cereyanı, ışık, sıkışıklık, ani ses, kloaka prolapsusu, yaralı –sakat hayvan
- Pelet yem, fazla mısır, protein-a.asit, mineral dengesizliği

Önlemler

- **Gaga kesimi (damızlık ve yumurtacılarda) 7-10.günde**
- **Işık azaltma**
- **A. asit (metionin) dengesi**
- **Selüloz takviyesi**

Taşlık (Gizzard) erezyonu

- **Kursak ve taşlık mukozasında hemoraji ve mukozanın glanduler tabakadan ayrılması**
- **Kursak mukozasında kırmızı kahverengi lekeler**
- **Taşlık yumuşamış ve zayıflamış**

Nedenleri

- **Vitamin B6 eksikliği**
- **Hayvansal kökenli yemler
(kemik unu)**

Ani Ölüm, Çatlama sendromu

- **En gelişmiş broylerler**
- **Genetik nedenler**
- **Şiddetli stres, Ani sesler**
- **Aşırı aydınlık**
- **Na, K, Cl (Kalp)**
- **Aşırı yağlanma, Biotin ve Vitamin E eksikliği**
- **Pelet yem, adlibitum yemleme, mısır yerine buğday insidensi arttırıyor**
- **Balık unu azaltıyor**

Yem çıkarma

- **Sıcak**
- **Enfeksiyon**
- **Parazit**
- **Diyet**

Diyet

- **Mısırın aşırı kuruması**
- **Antinutrisyonel faktörler (soya), tannik asit**
- **Yüksek Na, K, Cl**
- **Okside olmuş yağ**
- **Biyojenik aminlerin varlığı**
- **Mikotoksin**

Asidozis – Alkalozis

□ **Vücut pH'sı**

- **Sulandırma**
- **Tampon sistemler**
- **Solunum hızı (CO₂ atımı) alkalozis (kanda karbonik asit azalması)**
- **Renal mekanizma**

□ **İle dengelenir**